

Kontrolltöö nr. 1 järeltöö

Joosep Näks

1. Et (X, \circ) oleks rühm, (1) peab ta olema assotsiatiivne, (2) temal peab leiduma ühikelement ning (3) iga tema element peab olema pööratav. Kontrollin neid:

1. Olgu $f, g, h \in X$ ning $x \in \mathbb{R}$, siis $((f \circ g) \circ h)(x) = (f \circ g)(5^{a_h}x) = 5^{a_f}(5^{a_g}(5^{a_h}x)) = 5^{a_f}(5^{a_g}(5^{a_h}x)) = f((g \circ h)(x)) = (f \circ (g \circ h))(x)$

2. Ühikelemendiks sobib $e(x) = 5^0x = x$ kuna ta on ka ühikelement kõigi teisenduste hulga peal.

3. Iga elemendi $f \in X$, $f(x) = 5^ax$ saab valida pöördelemendiks $f^{-1}(x) = 5^{-a}x$, kuna nende kompositsioon on: $(f \circ f^{-1})(x) = 5^a(5^{-a}x) = x = 5^{-a}(5^ax) = (f^{-1} \circ f)(x)$

Seega on (X, \circ) rühm. et ta oleks ka Abeli rühm, peab ta olema ka kommutatiivne. Kontrollin seda:

Olgu $f, g \in X$, $x \in \mathbb{R}$, siis $(f \circ g)(x) = 5^{a_f}(5^{a_g}x) = 5^{a_g}(5^{a_f}x) = (g \circ f)(x)$

Ehk see on kommutatiivne ja on ka Abeli rühm.

2. Kui viia kompleksarv z eksponentsiaalkujule, saab võrrandi vasaku poole esitada nii: $\overline{z^3}^2 = \overline{(re^{i(\phi+2n\pi)})^3}^2 = \overline{(r^3 e^{3i(\phi+2n\pi)})}^2 = (r^3 e^{-3i(\phi+2n\pi)})^2 = r^6 e^{-6i(\phi+2n\pi)}$ ning parema poole saab esitada: $(re^{i(\phi+2k\pi)})^5 = r^5 e^{i5(\phi+2k\pi)}$. Et kompleksarvud võrdsed oleksid, peavad olema võrdsed nii nende moodulid kui ka argumentid, ehk peavad kehtima võrrandid $r^6 = r^5$ ja $-6(\phi + 2n\pi) = 5(\phi + 2k\pi)$. Esimesest võrrandist on näha, et sobilike kompleksarvude moodul peab olema 0 või 1. Teisest võrrandist saab teisendades $\phi = \frac{2\pi}{11}(5k + 6n)$.

Seega on võrrandil 12 lahendit: 0 ja kõik kompleksarvud kujul $e^{in\frac{2\pi}{11}}$, $n \in \mathbb{Z}$

3. Leian alamringi R . Et R oleks \mathbb{C} alamring, peab ta sisaldama \mathbb{C} ühikelementi 1 ja nullelementi 0. R peab olema liitmise suhtes kinnine, seega kõik naturaalarvud sisalduvad ringis R , kuna need on kõik mingi koguse ühikelemendi endale juurde liitmisel saadud arvud. R peab olema kinnine ka vastandaru võtmise suhtes, seega peavad ka kõigi naturaalarvude vastandaru sisalduma ringis R , ehk kõik täisarvud sisalduvad ringis R . On teada, et \mathbb{Z} on ring, seega \mathbb{Z} on korpuse \mathbb{R} vähim alamring.

Lisan ringi R ka elemendi $6i - 2$. Et ring on liitmise suhtes kinnine, peavad sisalduma seal ka iga imaginaararvu $a + ib$, $a, b \in \mathbb{Z}$ puhul kõik arvud kujul $a + ib + c$, $c \in \mathbb{Z}$ ehk $ib + d$, $\forall d \in \mathbb{Z}$. Et ring on korrutamise suhtes kinnine, peavad seal leiduma kõik 6 kordse imaginaarliikme kordajaga imaginaararvud, kuna neid saab arvu $6i$ läbi korrutamisel erinevate täisarvudega ning seejärel mingi täisarvu juurde liitmisel.

Saadud imaginaararvude liitmisel saab ikkagi vaid 6 kordse imaginaarliikmega arve, mis on juba ringis. Saadud imaginaararvude korrutamisel saab arve kujul: $(6ai + b)(6ci + d) = -36ac + 6i(d + b) + db$, kus imaginaarliikme kordaja on ikkagi 6 kordne.

Seega on vähim sobiv alamring $R = \mathbb{Z} \cup \{6ai + b \mid a, b \in \mathbb{Z}\}$.

4. Definitsiooni kohaselt on matriksi $A \in Mat_n(K)$, kus $A = (a_{ij})$ determinant $|A| = \sum_{\sigma \in S_n} \text{sign}(\sigma) \cdot a_{1\sigma(1)} \cdot a_{2\sigma(2)} \cdot \dots \cdot a_{n\sigma(n)}$

Kui vahetada ära read $(a_{ki})_{i=1..n}$ ja $(a_{ti})_{i=1..n}$, on see sama, mis substitutsioonides ära vahetada nende ridadele vastavad teisendused ning jätta alles algne matriks. Ehk kui algses matriksis mingi substitutsioon on

$$\sigma = \begin{pmatrix} 1 & 2 & \dots & k & \dots & t & \dots & n \\ \sigma(1) & \sigma(2) & \dots & \sigma(k) & \dots & \sigma(t) & \dots & \sigma(n) \end{pmatrix}$$

siis see sama substitutsioon uues matriksis oleks

$$\sigma' = \begin{pmatrix} 1 & 2 & \dots & k & \dots & t & \dots & n \\ \sigma(1) & \sigma(2) & \dots & \sigma(t) & \dots & \sigma(k) & \dots & \sigma(n) \end{pmatrix}$$

Kuna substitutsiooni alumises reas toimus transpositsioon, muutus substitutsiooni paarsus.

Seega on uue matriksi determinant

$$\begin{aligned} |A'| &= \sum_{\sigma \in S_n} \text{sign}(\sigma') \cdot a_{1\sigma'(1)} \cdot \dots \cdot a_{k\sigma'(k)} \cdot \dots \cdot a_{t\sigma'(t)} \cdot \dots \cdot a_{n\sigma'(n)} \\ &= \sum_{\sigma \in S_n} -\text{sign}(\sigma) \cdot a_{1\sigma(1)} \cdot \dots \cdot a_{k\sigma(t)} \cdot \dots \cdot a_{t\sigma(k)} \cdot \dots \cdot a_{n\sigma(n)} \\ &= -|A| \end{aligned}$$

5. Kontrollin kas vektorruumi tingimused jäävad püsima:

1. Liitmise assotsiatiivsus jääb püsima, kuna liitmist ei muudetud
2. Nullelemendi olemasolu jääb püsima, kuna liitmist ei muudetud
3. Vastandelemendi olemasolu jääb püsima, kuna liitmist ei muudetud.
4. liitmise kommutatiivsus jääb püsima, kuna liitmist ei muudetud.
5. skalaariga vektorite summa korrutamise distributiivsus jääb püsima, kuna $\lambda \circ (a + b) = \bar{\lambda} \cdot (a + b)$ on sama, nagu see, kui valida skalaariks λ asemele $\bar{\lambda}$ ning teha esialgselt defineeritud skalaariga korrutamist.
6. vektoriga skalaaride summa korrutamise distributiivsus jääb püsima, kuna kompleksarvude kaaskompleksarvude summa on sama, nagu nende kompleksarvude summa kaaskompleks
7. skalaaride korrutamise assotsiatiivsus jääb püsima, kuna kompleksarvude kaaskomplekside korrutis on sama mis nende kompleksarvude korrutise kaaskompleks